Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра філології та мовної комунікації

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Завідувач кафедри філології та мовної комунікації
Ігнатьєва С.Є.
«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Соціолінгвістика»

Галузь знань ……..…	03 Гуманітарні науки
Спеціальність ……...	035 Філологія
Освітній рівень…….	Перший (бакалаврський)
Освітня програма ……	035.01 Українська мова та література
Статус ……	Обов'язкова
Загальний обсяг ..…….	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Іспит
Термін викладання ……..	15, 16 чверті
Мова викладання …….	українська

Викладач: к. філол. н., доц. Тараненко К.В.

(

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціолінгвістика» для бакалаврів 035 Філологія. Освітня програма «Українська мова та література» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. філології та мовної комунікації. Дніпро : НТУ «ДП», 2021. 15с.

Розробник – доц. Тараненко К. В.

Робоча програма регламентує:

– мету дисципліни;
– дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
– базові дисципліни;
– обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
– програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
– алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
– інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
– рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентністного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 035 Філологія (протокол № 1 від 31.08.2021).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ 4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ 4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ 4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ 5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ 5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ 10
6.1 Шкали 10
6.2 Засоби та процедури 10
6.3 Критерії 8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 8
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ 8

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 035.01 «Філологія. Українська мова та література» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф20 «Соціолінгвістика» віднесено такі результати навчання:

ПРН1	Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПРН 5	Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
ПРН 9	Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.
ПРН 12	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН 14	Використовувати мову, що вивчається в усній та письмовій формі, у різних жанро-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН 17	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

Мета дисципліни – ознайомлення здобувачів із системою базових знань про соціальні аспекти розвитку мови, її суспільні функції в синхронії та діахронії, механізми взаємодії мови й суспільства.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	**Дисциплінарні результати навчання (ДРН)**	
	шифр ДРН	**зміст**
ПРН1	ПРН1.1 – Ф20	Оперувати лексичними, граматичними засобами творення цілісного усного й писемного тексту.
	ПРН1.2 – Ф20	Уміння обирати ефективні стратегії для вирішення комунікативних завдань.
ПРН 5	ПРН5.3–Ф20	Інтерпретувати мовлення представників різних соціальних груп суспільства задля забезпечення ефективної комунікації та співпраці з ними.
	ПРН5.4– Ф20	Реалізовувати у професійній діяльності настанови толерантності та гуманності, у контексті сучасної мультикультурності, на основі загальнолюдських цінностей і критичного оцінювання соціально-політичних, економічних подій і явищ.
ПРН9	ПРН9.5-Ф20	Спостерігати за мовними явищами та зіставляти їх для забезпечення та підвищення якості роботи за фахом.
	ПРН9.6-Ф20	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного матеріалу.
ПР12	ПРН12.7-Ф20	Виробити навички аналізу мовного матеріалу в рамках соціолінгвістичного підходу.
	ПРН12.8-Ф20	Проєктувати і здійснювати прикладні дослідження на основі системного підходу з використанням знань із соціолінгвістики.

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ПРН14	ПРН14.13-Ф20	Реалізовувати у професійній діяльності настанови толерантності та гуманності, у контексті сучасної мультикультурності, на основі загальнолюдських цінностей і критичного оцінювання соціально-політичних, економічних подій і явищ.
	ПРН14.14-Ф20	Працювати у професійній та/або науковій групі, дотримуючись етичних норм професійної діяльності.
ПНР17	ПРН17.15.-Ф20	Здійснювати пошук, оброблення, систематизацію, контекстуалізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації з різних джерел, а також генерувати нові ідеї для вирішення наукових і практичних завдань.
	ПРН17.16.-Ф20	Використовувати методи й прийоми соціолінгвістичного аналізу.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф1 Вступ до мовознавства	Класифікувати мовні одиниці, застосовуючи різні методи лінгвістики, самостійно здобувати і систематизувати знання з різних тем. Усвідомлювати основні аспекти історичного мовознавства, пояснювати історичні зміни в межах різних підрівнів мови. Знати історичні та сучасні типи письма, застосовувати набуті знання під час вивчення історико-мовознавчих дисциплін. Знати мовознавчий інструментарій, характеризувати звуки мов світу в акустичному, артикуляційному та функціональному аспектах Уміло користуватися лінгвістичними лексикографічними довідковими джерелами, зокрема Інтернетом, мовознавчими енциклопедіями, розуміти їх особливості у професійному мовленні, підвищенні мовленнєвої культури фахівця. Встановлювати тип і місце мови в мовному середовищі; співвідносити отримані знання з конкретними фактами іноземних мов.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, *години*	Розподіл за формами навчання, *години*					
		денна				заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота			аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	30	13	27			6	24
практичні	60	26	24			6	54
РАЗОМ	**90**	39	51			12	78

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	**Види та тематика навчальних занять**	**Обсяг складових,** *години*
	ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ	**30/13**
ПРН1.1 – Ф20 ПРН1.2 – Ф20 ПРН9.5-Ф20 ПРН9.6-Ф20 ПРН17.16-Ф20	1. **Соціолінгвістика як наука, її об'єкт і проблематика**. Становлення соціолінгвістики як самостійної науки мовознавства. Об'єкт та предмет вивчення соціолінгвістики. Соціолінгвістика та суміжні з нею мовознавчі науки. Методи та напрями соціолінгвістики. Сучасні дослідження із соціолінгвістики в Україні.	2
ПРН9.5-Ф20 ПРН9.6-Ф20	**2. Базові поняття соціолінгвістики**. Мовна спільнота. Соціально-комунікативна система. Мовна ситуація. Мовленнєвий код. Субкод. Перемикання кодів.	2
ПРН5.3–Ф20 ПРН5.4–Ф20	**3. Мова і соціальна структура суспільства**. Страти. Соціальна диференціація мови, соціальна варіативність у мові. Білінгвізм і полілінгвізм. Мовні контакти. Типи змішаних мов (піджин, креольські мови), інтерференція.	2
ПРН14.13-Ф20 ПРН14.14-Ф20	**4. Мовна ситуація: основні характеристики**. Критерії розмежування типів мов і мовних ситуацій. Диглосія. Ставлення до мови. Мовний конфлікт. Сучасна мовна ситуація в Україні.	2
ПРН14.13-Ф20 ПРН14.14-Ф20	**5. Мовна політика й мовне будівництво**. Мовне законодавство. Значення впровадження послідовної мовної політики. Мовна політика: види, завдання, інструменти. Міжнародний статус мови і мовна політика держави.	2
ПРН9.5-Ф20 ПРН9.6-Ф20 ПРН17.15-Ф20 ПРН17.16-Ф20	**6**. Методи збирання й аналізу соціолінгвістичних даних.	3
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	**60/26**
ПРН12.7-Ф20 ПРН12.8-Ф20	**1. Загальна характеристика соціолінгвістичних учень.** Соціальна лінгвістика як мовознавча дисципліна. Предмет та об'єкт соціолінгвістики, її основні напрями та галузі. Соціолінгвістика та інші мовознавчі й немовознавчі дисципліни.	2
ПРН12.7-Ф20 ПРН12.8-Ф20	**2. Західноєвропейська та американська соціолінгвстика.** Становлення та розвиток західноєвропейської соціолінгвістики. Основні школи та напрями західноєвропейської соціолінгвістики. Сучасна західноєвропейська соціолінгвістика. Соціолінгвістика у США: загальна характеристика, визначальні особливості, провідні течії.	2
ПРН9.5-Ф20 ПРН9.6-Ф20 ПРН12.7-Ф20 ПРН12.8-Ф20	**3. Соціолінгвістичні дослідження слов'янських мов.** Загальна характеристика славістичної соціолінгвістики. Історія та сучасний стан славістичної соціолінгвістики. Становлення українськоїсоціолінгвістики. Особливості соціолінгвістичних учень у радянській України. Соціолінгвістика незалежної України.	2

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, *години*
ПРН5.3–Ф20 ПРН5.4–Ф20	**4. Соціальна природа мови.** Мова як соціальне явище. Соціальна йтериторіальна стратифікація мов. Типи варіювання мовленнєвих засобів залежно від ситуації. Соціолект, ідіолект. Мова українських соціальних мереж, особливості спілкування в інтернеті.	2
ПРН5.3–Ф20 ПРН5.4–Ф20	5. **Форми існування мови.** Форми існування мови. Літературна мова та субстандартні системи. Лінгва франка. Піджини, креольські та змішані мови, суржик, трасянка. Стилетворчі функції суржику в художньому та інших дискурсах. Українська мова і сфери її застосування.	2
ПРН5.3–Ф20 ПРН5.4–Ф20 ПРН14.13-Ф20 ПРН14.14-Ф20	6. **Взаємодії мов у поліетнічному та полікультурному соціумі.** Внутрішні й зовнішні чинники розвитку мов. Типи мовних взаємодій. Мовна інтерференція, білінгвізм, диглосія. Одномовність-двомовність-багатомовність 6як соціолінгвістична проблема. Мовний код. Міксування й перемикання коду.	2
ПРН12.7-Ф20 ПРН12.8-Ф20 ПРН14.13-Ф20 ПРН14.14-Ф20	7. **Мови у сучасному глобалізованому світі**. Міжнародні та глобальні мови. Українська мова у глобалізаційних процесах. Глобалізація та автохтонізація української мови. Боротьба чужого та питомого в сучасній українській мові. Мовна ситуація. Соціолінгвістичні аспекти мовних конфліктів. Типи мовних конфліктів.	2
ЗР 6-1 ЗР 6-2 ПРН14.13-Ф20 ПРН14.14-Ф20	8. **Мовна політика як об'єкт соціолінгвістики.** Мовне будівництво й мовне планування. Мовне законодавство європейських країн. Мовна політика в СРСР. Русифікація та денаціоналізація. Особливості мовної політики сучасної України.Сучаснаукраїнська мова: стан і статус (державна та загрожена мова). Мови національних меншин в Україні. Законодавство про мову та його реалізація в Незалежній Україні.	2
ПРН9.5-Ф20 ПРН9.6-Ф20 ПРН14.13-Ф20 ПРН14.14-Ф20	9. **Мовна особистість як соціокультурний феномен.** Поняття мовної особистості. Мовна поведінка. Мовний портрет. Типологія мовних особистостей. Вікові, статеві, статусно-рольові аспекти мовних особистостей. Українська мова якоб'єкт свідомого вибору мовця.Специфіка мовної поведінки українців.Український студент як мовна особистість.	2
ПРН5.3–Ф20 ПРН5.4–Ф20 ПРН9.5-Ф20 ПРН9.6-Ф20	10. **Арго, жаргон та сленг як мовні явища**. Загальна характеристика українських соціальних діалектів. Динамічний розвиток соціолектів в українській мові. Українські професійні соціолекти. Сленґ у мовній системі: функціонування та перспективи розвитку. Особливості соціолекту певного фаху. Основні джерела формування українських соціолектів. Типи і способи української соціолектної номінації.	2
ПРН5.3–Ф20 ПРН5.4–Ф20 ПРН14.13-Ф20 ПРН14.14-Ф20	11**. Соціолекти в національній мові незалежної України**. Соціолекти та посттоталітарна українська мова. Сленґ як складник сучасної української неології та неографії. Сленґові елементи в українських лексико-словотвірних інноваціях.Соціальні діалекти як репрезентанти сучасних	2

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, *години*
	соціальних груп. Комунікативні та психологічні особливості вживання соціолектів. Ґендерні особливості українських соціолектних систем.	
ПРН5.3–Ф20 ПРН5.4–Ф20	12. **Українські соціолекти в системі міської комунікації.** Національні соціолекти та мова українського міста. Сленг як урбаністична форма комунікації. Мова сучасного українського міста.	2
ПРН9.5-Ф20 ПРН9.6-Ф20 ПРН12.7-Ф20 ПРН12.8-Ф20 ПРН17.15-Ф20 ПРН17.16-Ф20	13. **Стилістичні функції соціолектизмів**. Соціостилістичні особливості українських соціолектів. Особливості використання соціолектизмів у художній літературі. Жарґонізми та сленґізми у 7творчості сучасних українських письменників. Українські соціолекти та національна сміхова культура. Жарґонізми та сленґізми в мові сучасних українських ЗМІ. Жарґони та сленґ в українському рекламному дискурсі. Соціолінгвістичний аспект вивчення медійної мови. Поняття маніпулятивного дискурсу. Мовні маніпулювання в рекламі. Політична реклама, політична діяльність і мова. Ідеологія та мова. Ідеологічний дискурс. Проблеми ідеологізації мови: історія та сучасність.	2
Разом		**90/37**

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об’єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90…100	відмінно / Excellent
74…89	добре / Good
60…73	задовільно / Satisfactory
0…59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го

кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			**ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ**	
Навчальне заняття	**Засоби діагностики**	**Процедури**	**Засоби діагностики**	**Процедури**
Лекції	Контрольні опитування	Виконання контрольних завдань під час лекцій	Комплексна тестова контрольна робота	Визначення середньозваженого результату поточних контролів; Виконання ККР під час іспиту за бажанням студента
Практичні	Контрольні завдання	Опитування під час проведення практичних занять		

Під час поточного контролю практичні заняття оцінюються за якістю усних відповідей до яких додається певна кількість балів за контрольні опитування під час лекцій.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100\ a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентністні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	**Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії**	**Показник оцінки**
	Знання	
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
	Уміння/навички	
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв’язання складних спеціалізованих	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв’язання завдання	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
	Комунікація	
♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції	95-100
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами.	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п’ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев’ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
	Відповідальність і автономія	
♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що	Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: 1) управління комплексними проектами, що передбачає: - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	- ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: - використання професійно-орієнтовних навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання – персональні комп’ютери.
Дистанційна платформа MOODLE

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1 Базові

1. Антошкіна Л., Красовська Г., Сигеда П., Сухомлинов О. Соціолінгвістика: навч. посібник/Лідія Антошкіна, Гелена Красовська, Петро Сигеда, Олексій Сухомлинов; Спілка польських вчених Бердянська. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток Лтд», 2007.360с.

2. Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні: зовнішня історія української мови. –К.: К.І.С, 2004. –176 с.

3.Масенко Л. Мова і суспільство : Постколоніал. вимір. –К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. –163 с.

4.Масенко Л.Т. Нариси з соціолінгвістики. –К.: Вид. дім «Академія», 2010. –244 с.

5. Мацюк Г. До витоків соціолінгвістики: Соціолінгвістичний напрям у мовознавстві. Львів, 2008.432 с.

6.Мацюк Г. Прикладна соціолінгвістика: Питання мовної політики: навч. посіб. (Сер.: «Мова і соціум»; вип. 2). Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 212 с.

7.Ставицька Л.О. Арґо, жарґон, сленґ: Соціальна диференціація української мови. –К. : Критика, 2005. –464 с.

8.2 Додаткові

1. Екологія мови і мовна політика в сучасному суспільстві (Збірник наукових праць). – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. 376с.

2.Мова і мовознавство в духовному житті суспільства : монографія / Т.В.Радзієвська. К: Вид. дім Дмитра Бураго, 2007. 352 с.

3.Мовна політика та мовна ситуація в Україні: Аналіз і рекомендації / за ред. Юліане Бестере-Дільґер. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008.363 с.

4.Соціолінгвістичні студії /за заг. ред. Л.О. Ставицької. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010.288 с.

Ресурси

1. Дніпровська міська бібліотека **http://www.library.dp.ua/**
2. Наукова-технічна бібліотека НТУ «Дніпровська політехніка» **http://lib.nmu.org.ua//** **http://metod.kart.edu.ua/** http://lib.nmu.org.ua//
3. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського – Режим доступу: **http://www.nbuv.gov.ua/**
4. Національна парламентська бібліотека України - режим доступу: http://www.nplu.org/

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Соціолінгвістика» для бакалаврів спеціальності 035.01 «Філологія»
«Українська мова та література»

Розробник: Тараненко Ксенія Володимирівна

В авторській редакції

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19